

Josef Hložek

Hrad Čejchanov okr. Benešov a jeho nové geodetické zaměření

Abstract:

The article summarizes all available data about the Čejchanov Castle situated by the Sázava river, and brings new information about the site which was provided via geodetic survey. This kind of survey enables us to visualize preserved features of the castle complex. The author also analyzes set of artifacts obtained during surface artifact collection.

Keywords: the Sázava region, Middle Ages, castle, geodetic survey, 3D modelling

Úvod

Katedra archeologie Západočeské univerzity v Plzni již od svého založení v roce 1998 rozvíjí spektrum svých činností a aktivně přistupuje k řešení otázek teoretického, metodologického i empirického charakteru. Četné výstupy výzkumného záměru Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy „Opomíjená archeologie“ (MSM 4977751314), realizovaného od roku 2005, i dalších dílčích projektů přispívají k řešení nejen aktuálních otázek evropské archeologie, ale přináší také neobyčejně cenná data využitelná v oblasti archeologické a památkové péče. Mezi takovými výstupy patří zejména detailní povrchové průzkumy vybraných lokalit, jejich geodetické zaměření a aplikace širokého spektra nedestruktivních archeologických metod. Přestože mnohým archeologickým lokalitám, zejména raně a vrcholně středověkým hradům, mohylovým pohřebištím, či zaniklým

středověkým vesnicím nehrozí bezprostřední ohrožení stavební, těžební či jinou činností, jsou tyto lokality pozvolna, či zcela systematicky narušovány povětšinou nekontrolovatelným návštěvníckým režimem a následnou erozí. K velmi rychlé ztrátě neobyčejně cenných a zcela nenahraditelných informací pak svou nelegální činností přispívají mnozí detektoráři a jiní vandalové (k této problematice např. SMRŽ, Zdeněk, 2006; KUNA, Martin, 2006; ČIŽMÁŘ, Milan, 2006; naposledy BAIERL, Petr, 2010). Bezprostřední „neohroženost“ celé řady archeologických památek je tak spíše iluzorní. Detailní dokumentace velmi širokého spektra archeologických objektů, mnohdy stojících zcela mimo relevantní archeologickou evidenci, se proto stala, mimo jiné, jedním z dlouhodobých úkolů Katedry archeologie FF Západočeské univerzity v Plzni, a to nejen v rámci realizovaných vědeckých projektů, ale také v rámci zadávaných bakalářských a diplomových prací.

V říjnu roku 2008 provedla Katedra archeologie FF ZČU v Plzni v rámci výzkumného záměru „Opomíjená archeologie“ ve spolupráci se Školícím střediskem Ministerstva obrany na Komorním hrádku detailní dokumentaci pozůstatků hradu Čejchanova, okr. Benešov. V rámci dokumentačních prací bylo pořízeno první geodetické zaměření terénních relikvů hradu, umožňující 3D modelaci terénní situace i jednotlivých, na úrovni terénu dochovaných relikvů. Opakovaný povrchový průzkum byl doplněn intenzivními povrchovými sběry.

Na dokumentačních pracích se podíleli studenti prvního ročníku oboru archeologie, kteří si tak měli možnost v praxi ověřit získané teoretické znalosti.

Poloha hradu a jeho historie

Hrad Čejchanov, označovaný též jako Hrádek nebo Čejchanův hrádek, leží na ostrožně nad levým břehem Sázavy, na katastru obce Komorní Hrádek u Chocerad, okr. Benešov. Jako staveniště hradu byla zvolena zadní část k severovýchodu se svažující ostrožny, obtékané na západní straně nevýrazným levobřežním přítokem Sázavy (obr. 1).

Do psané historie vstupuje hrad v roce 1318, kdy je jako majitel objektu uváděn Ondřej z Hrádku (SEDLÁČEK, August, 1927, s. 98). V roce 1356 jsou Jan a Čejchan z Hrádku připomínáni jako patroni choceradského kostela. K roku 1380 jsou v této souvislosti jmenováni Rous a Chval z Hrádku. Na přelomu 13. a 14. věku přechází držba hradu na Jana Zoula z Ostředka, syna Mikše z Ostředka, který opakovaně pustošil svými výpady širší okolí. Roku 1404 je Jan Zoul jako vůdce lapků na hradě s družinou čítající 50 mužů obležen zemskou hotovostí pod vedením arcibiskupa Zbyňka Zajíce z Házmburka (DURDÍK, Tomáš, 1980, 251; KOLEKTIV 2009, 5). Hrad byl při patrně velmi razantní vojenské akci, při níž zanikla také podhradní ves Sedlec, dobyt, zbořen a již nebyl, zřejmě nejen z důvodu pro obranu ne zcela výhodné polohy hradního staveniště, obnoven. Pravděpodobně v červnu téhož roku byl Jan Zoul i se svými muži jako zemský škůdce v Praze oběšen.

Po Zoulově smrti zastavil král Václav městečko Divišov podkomořímu Mikuláši z Prahy za částku 200 kop grošů. V roce 1406 byl Divišov darován Mikuláši jako manství, a to i přes skutečnost, že po Zoulově smrti zůstali dědici. Dne 13. června 1406 daruje

Nahore: Obr. 2: Čejchanov okr. Praha-východ. Torzo vnitřního líce obvodové hradby předhradí v blízkosti branského objektu. Foto autor, 2009.

Vlevo: Obr. 1: Čejchanov okr. Praha-východ na mapě 1:10.000.

král Václav „horu, na níž někdy hrad Hrádek řečený Čejchanov stál a námi zbořen byl,“ (DURDÍK, Tomáš 1980, s 251, cituje AČ 26, 288) Mikuláši Šraňkovi a Martinovi ze Souzčic společně se čtyřmi poplužími, lesy a sady, pustou vsí Sedlec (Svoboda 1957, 21) „pod samou horou řečeného hradu“ ležící, Vráží (PROFOUS, Antonín 1957, s. 621), Chocerady (PROFOUS, Antonín, 1949, s. 25), Lhotou (PROFOUS, Antonín, 1949, s. 519) a částí toku řeky Sázavy s mlýny (SEDLÁČEK, August, 1927, s. 98; DURDÍK, Tomáš, 1980, s. 251, KOLEKTIV 2009, s. 7). V roce 1411 je však celé zboží v držení vyšehradského purkrabí Racka z Dvojic, kterému Václav IV. udělil povolení k založení „hradu Veselé nad řekou obecně Sázavou zvanou“. Nově založeným hradem byl Komorní hrádek (SEDLÁČEK, August, 1927, s. 99; DURDÍK, Tomáš 2000, s. 96 s lit.; k historii objektu naposledy KOLEKTIV 2009, s. 7–24). K roku 1415 je Racek zmiňován jako patron kostela v Choceradech.

Dosavadní zaměření, podoba a plánová dokumentace objektu

Plošně relativně nevelký hradní areál se sestává z lehce asymetrického předhradí vymezeného vůči k severu se svažujícímu předpolí hradu šijovým příkopem, který pokračuje v podobě bočního příkopu podél celé severovýchodní, geomorfologii terénu méně chráněné strany předhradí. Zajištění této části hradní dispozice bylo posíleno nasypáním valového tělesa před vnější hranu příkopu, které zároveň tento příkop před jeho stykem s druhým příkopem, vylámaným do skalního podloží mezi jádrem hradu a předhradím, uzavřelo. Vstup do předhradí zajišťovala poměrně subtilní do prostoru příkopu vysunutá věžovitá brána, která byla, částečně i s pozůstatky obvodové hradby předhradí, koncem 19. století okopána z podnětu majitele nedaleko ležícího Komorního hrádku, knížete Kevenhüllera (DURDÍK, Tomáš, 2000, s 96; naposledy pak KOLEKTIV 2009). V současné době je většina zděných konstrukcí v prostoru předhradí dochována v podobě několika řádků kvalitního kamenného zdiva, částečně překrytých hrabankou. Výjimku tvoří pouze torzo vnitřního líce východního úseku čelní hradby předhradí (obr. 2), přesahující v současné době výšku 2 m (srov. DURDÍK, Tomáš, 1980, s. 255, obr. 4). Víceméně pravidelný povrch předhradí je na severovýchodní straně narušen vkleslinou interpretovatelnou jako pozůstatek cisterny (DURDÍK, Tomáš, 1880, s. 256, dále pak obr. 1 a 5).

Hradnímu jádru (obr. 3), oddělenému od předhradí hlubokým, částečně ve skalním podkladu vylámaným příkopem, zajištěnému patrně také parkánem, dominovala čtverhranná obytná věž dochovaná v podobě výrazného terénního reliktu (DURDÍK, Tomáš, 1977b; DURDÍK, Tomáš, 2000, s 96 a 118). Pozůstatky další zástavby nejsou v prostoru jádra patrné. Existence rozsáhlejší zástavby v této části hradní dispozice se však vzhledem k jejímu rozsahu, podobě a předpokládanému komunikačnímu schématu jeví spíše jako méně pravděpodobná.

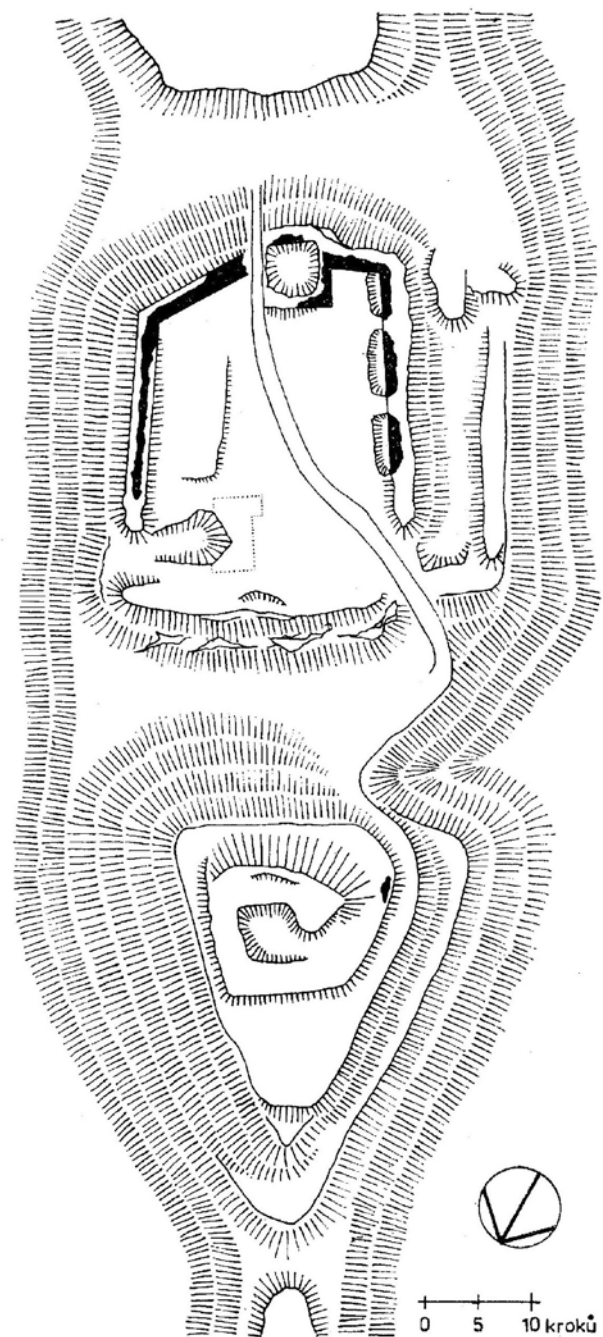
Na severní straně byl hrad zajištěn třetím, do skály vylámaným příkopem, oddělujícím jádro hradu od výrazného, k severu klesajícího skalnatého hřebene.

Patrně nejstarším pořízeným plánkem lokality je krokované zaměření pořízené T. Durdíkem v roce 1974 (obr. 4). Plán zachycuje celý rozsah dvojdílné dispozice až

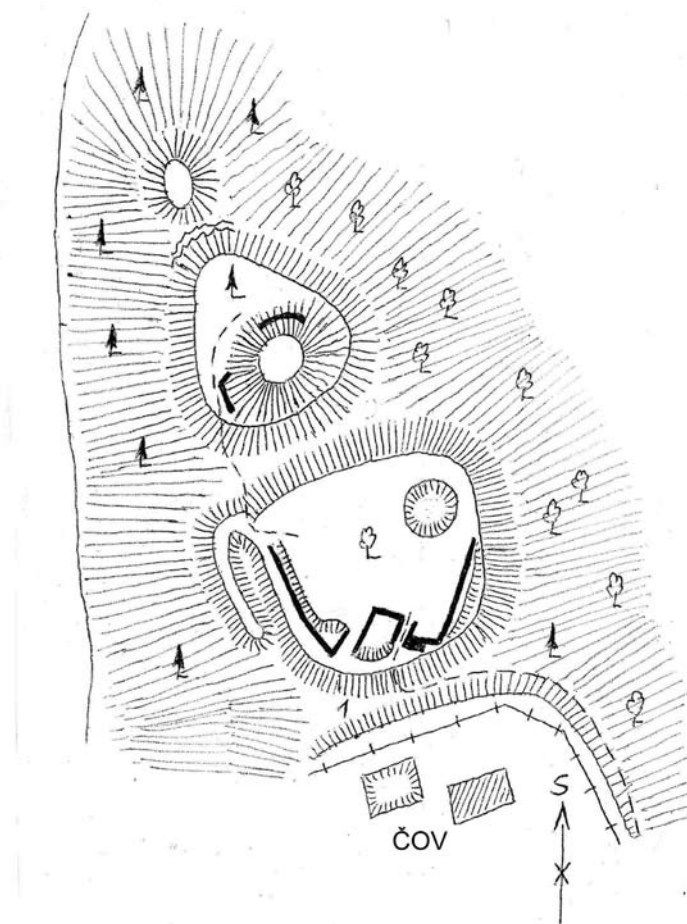
po vnější hranu prvního příkopu. Vstup do víceméně pětiúhelného předhradí byl veden relativně subtilní věžovitou branou. Kromě jejího částečně odkrytého torza se nad úroveň současného terénu na několika místech dochovala narušená obvodová zeď předhradí, ke které patrně přisedala lehčí zástavba spíše hospodářského charakteru. S touto zástavbou s největší pravděpodobností souvisí pravidelná terénní hrana mírně vystupující nad úroveň terénu, kopírující jihovýchodní obvodovou zeď předhradí. Tato terénní hrana nebyla v roce 2008 již patrná v důsledku překrytí hrabankou a neprojevila se ani při plošné nivelaci areálu předhradí ve čtvercové síti o velikosti jednotlivých čtverců 50 x 50 cm. Poměrně pravidelný průběh terénu v prostoru předhradí je pak v jeho severovýchodní části narušen výrazným objektem v zásadě pětibokého půdorysu, který je možné interpretovat jako pozůstatek cisterny (DURDÍK, Tomáš, 1980, s 256, dále pak obr. 1 a 5). Na zaměření T. Durdíka je pak ve střední části průběhu vnější hrany druhého příkopu velmi dobře patrná prohlubeň po ukotvení mostní konstrukce umožňující vstup do jádra hradu. Severní strana předhradí nad vnější hranou druhého příkopu nebyla, patrně z obranných důvodů, zajištěna kamennou zdí.

Obr. 3: Čejchanov okr. Praha-východ. Pohled přes předhradí na hradní jádro. Foto autor, 2009.

V roce 1987 pořídil terénní skicu lokality J. Čížek (obr. 5). Skica zachycuje celý rozsah hradní dispozice, včetně bezprostředního předpolí pozměněného v důsledku výstavby čistírny odpadních vod Školického střediska Ministerstva obrany na Komorním hrádku. V době pořízení terénní skici byl hradní areál porostlý řidším smíšeným lesem a všechny jeho části byly patrně velmi dobře přístupné. Skica pořízená amatérským archeologem J. Čížkem přináší relevantní informace o podobě dispozice hradu, jejím stavu a rámcovém rozsahu na povrchu terénu patrných zděných konstrukcí. Jisté zkomolení vykazuje pouze prostor věžovité brány umožňující vstup do areálu předhradí, kde došlo

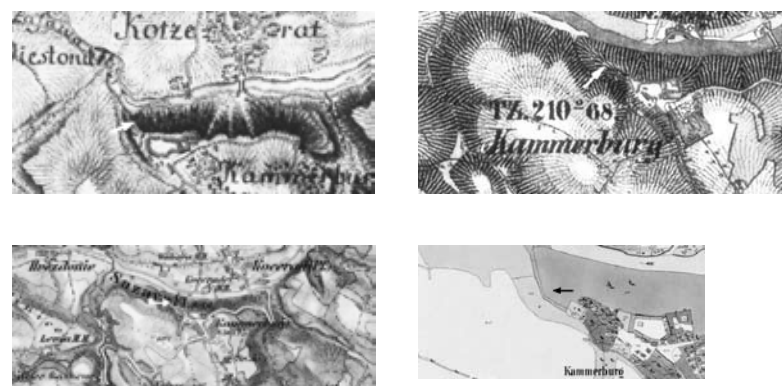
Na protější straně: Obr. 4: Čejchanov okr. Praha-východ. Plán hradu podle T. Durdíka (1980).
Obr. 5: Čejchanov okr. Praha-východ. Terénní náčrt hradu podle J. Čížka z roku 1987.

k záměně části zdiva brány se zdívem obvodové zdi přehradí a k chybné orientaci jednotlivých torz zdiva. Jisté pochybnosti je pak možné vyslovit v souvislosti s torzem zdiva zobrazeným v severní části reliktu obytné věže, zobrazeným téměř ve střední části jádra hradu, neboť se na velmi pečlivém krokovaném plánu hradního areálu pořízeném T. Durdíkem o čtyři roky dříve nevyskytuje. Skica rovněž neobsahuje pozůstatky úprav vnější hrany druhého příkopu s doposud velmi dobře patrnou prosedlinou pro ukotvení konstrukce mostu spojující jádro hradu s předhradím.

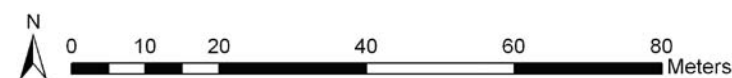
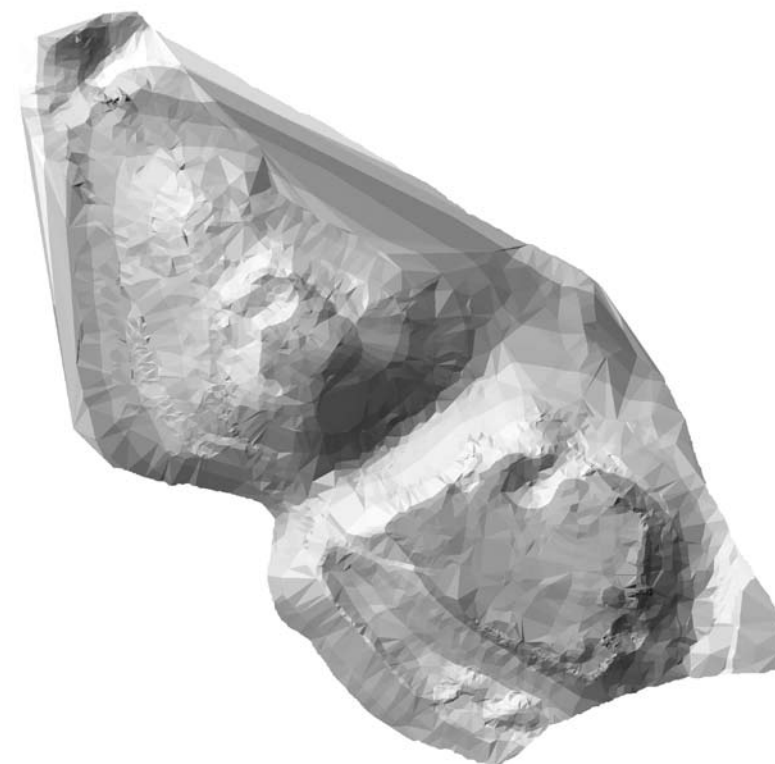
Srovnání starší pořízené dokumentace hradní dispozice s novým zaměřením a 3D modelem terénních reliktnů hradu opět potvrdilo nejen nemalou vypovídací schopnost plánové dokumentace různé úrovně a stáří, ale také neobyčejný informační potenciál a faktickou správnost starších, velice kvalitních, byť krokovaných plánů hradních dispozic, obsahujících v mnoha případech velmi cenné detaily. Na historických mapováních (obr. 6–9) nejsou pozůstatky ohradu zachyceny.

Nové geodetické zaměření objektu

V podzimních měsících roku 2008 proběhlo ve spolupráci se Školicím střediskem Ministerstva obrany na Komorním hrádku nové podrobné zaměření hradního areálu pomocí totální stanice Leica 407. V rámci dokumentačních prací bylo zaměřeno 4 642 bodů, které se staly podkladem pro 3D modelaci terénních reliktnů hradu v softwaru ArcMap 9.3 (obr. 10) a Surfer 8 /Golden software/ (obr. 11 a 12).

Obr. 6: Čejchanov okr. Praha-východ na I. vojenském mapování.
Obr. 7: Čejchanov okr. Praha-východ na II. vojenském mapování.
Obr. 8: Čejchanov okr. Praha-východ na III. vojenském mapování.
Obr. 9: Čejchanov okr. Praha-východ na mapě stabilního katastru.

Lokalita: **Čejchanov okr. Praha-východ**
Stav lokality k: **říjen 2008**
Počet naměřených
dokumentačních bodů: **4.642**

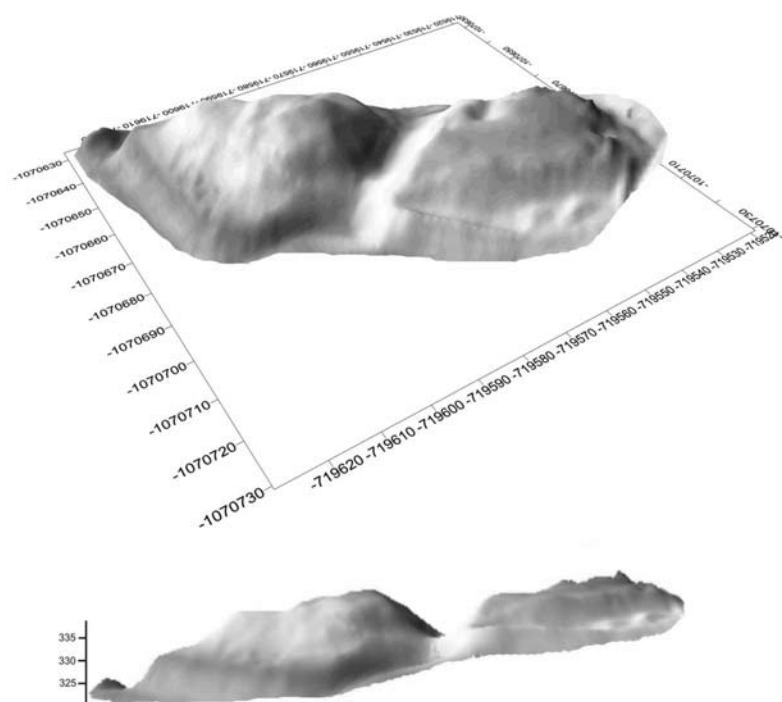
Obr. 10: Čejchanov okr. Praha-východ. 3D modelace hradního areálu pomocí TIN struktury v programu ArcMap 9.3.

Archeologický výzkum hradu

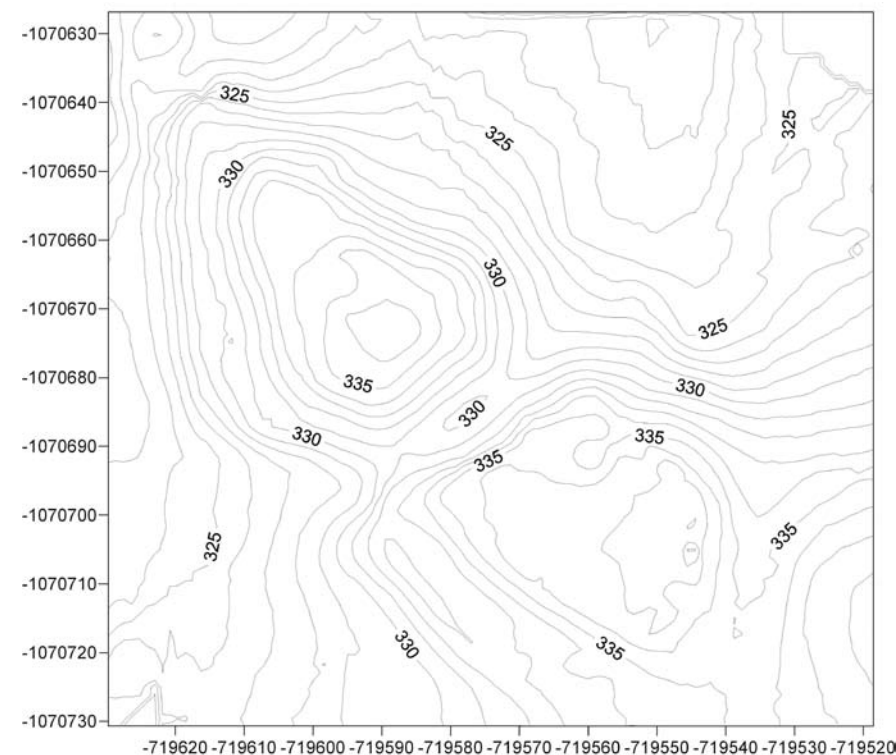
Detailní moderní povrchový průzkum lokality probíhal v letech 1967–1974 (DURDÍK, Tomáš, 1976; DURDÍK, Tomáš, 1977a). V roce 1974 byl proveden zjišťovací archeologický výzkum zaměřený na získání reprezentativního vzorku hradního inventáře tohoto neobyčejně dobře datovatelného objektu, tedy objektu zcela ideálního pro studium

vývoje středověké keramiky. V témže roce bylo provedeno první zaměření hradu, které také umožnilo rekonstrukci jeho podoby (DURDÍK, Tomáš, 1980; DURDÍK, Tomáš, 1984, s. 105; DURDÍK, Tomáš, 2000, s. 96; DURDÍK, Tomáš, 2008, s. 107).

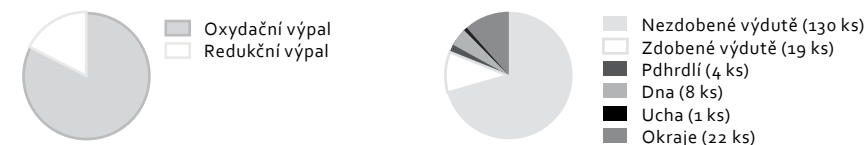
V rámci zjišťovacího archeologického výzkumu byla do prostoru předhradí v blízkosti výrazného zahloubeného objektu, interpretovaného jako pozůstatek cisterny, položena sonda o ploše 29 m² zaměřená na získání reprezentativního vzorku hradního inventáře, nutného k řešení otázek vývoje a chronologie keramického materiálu v této oblasti. K řešení těchto otázek nebyl areál hradu vybrán náhodou. Tento objekt díky své poměrně krátké, avšak historickými prameny velmi dobře datované době života se výjimečně dobře hodil k získání cenného kalibračního souboru keramiky 14. a počátku 15. století pro oblast východní části středních Čech.

Obr. 11: Čejchanov okr. Praha-východ. 3D modelace hradního areálu v programu Surfer 8 (Golden software) na základě 4.642 geodetických bodů.

Obr. 12: Čejchanov okr. Praha-východ. Vrstevnicový plán hradu generovaný v programu Surfer 8 (Golden software) na základě 4.642 geodetických bodů.

Graf 1: Čejchanov hrad: Keramický materiál z povrchových sběrů v roce 2008 – poměr oxidačního a redukčního výpalu.

Graf 2: Graf 22: Čejchanov hrad: Keramický materiál z povrchových sběrů v roce 2008 – morfologie keramických zlomků.

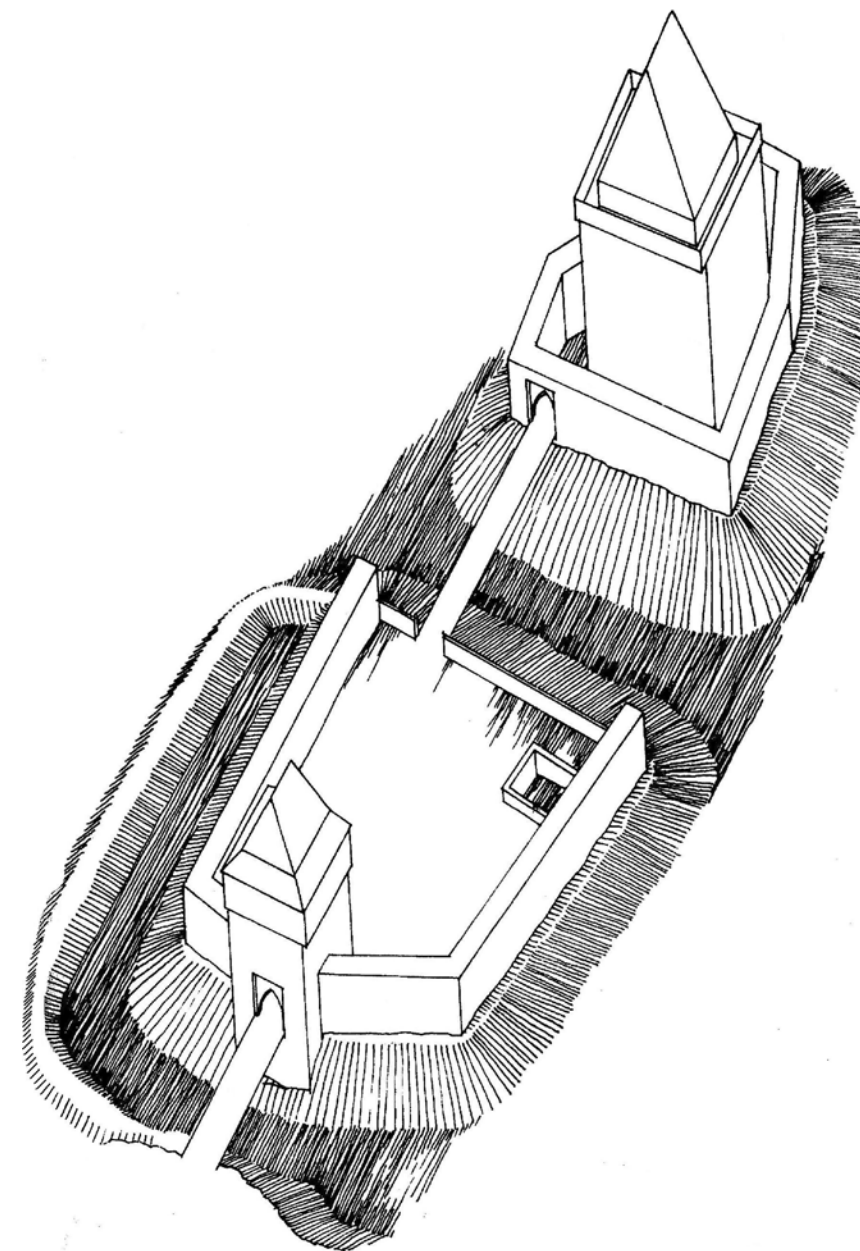
Povrchový sběr

Současně s geodetickou dokumentací probíhaly na lokalitě syntetické povrchové sběry (*k metodice povrchových sběrů např. KUNA, Martin, 1994; KUNA, Martin, 2004 305–352*). Celkem bylo v prostoru hradní dispozice získáno 188 keramických artefaktů. V rámci souboru můžeme vyčlenit tři základní skupiny keramiky. Zcela převažuje oxidační materiál (151 zlomků) nad materiálem páleným v čistě redukčním prostředí (32 zlomků), viz graf 1. Skupina oxidačního keramického zboží zahrnuje zlomky šedobílé, béžové až šedohnědé s hrubším povrchem a hrubším ostřivem. Část tohoto materiálu vykazuje na lomu výrazný sendvičový efekt. Redukční materiál je pak možné rozdělit do dalších tří podskupin. První podskupina (20 zlomků) představuje hrubší materiál se středně hrubým ostřivem. Druhá podskupina (9 zlomků) představuje jemnější, tvrdě pálený materiál s hladkým, místy poleštěným povrchem. Do třetí skupiny je možné zařadit 3 tenkonštěnné tvrdě pálené keramické fragmenty s jemným ostřivem (tzv. „šedý mor“), přičemž jeden zlomek byl zdoben nápisovým rádkem. Vzhledem k velikosti zlomku nelze nápis hodnotit. Zcela určitě se však nejedná o rotulové radýlko, ale o gotickou minuskulu.

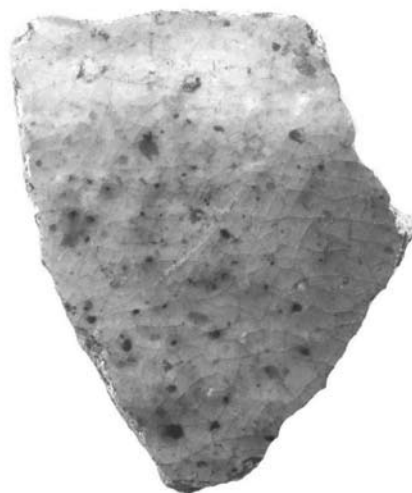
Z hlediska morfologie (viz graf 2) keramických zlomků převažují nezdobené výdutě spíše vejčitých nádob (130 ks). Ze zdobených výdutí pochází 19 keramických fragmentů. V dekoru zcela dominuje rytá intervalová šroubovice (14 zlomků), přičemž poměr oxidačních a redukčních keramických zlomků dosahuje poměru 13 : 1. Na zbývajících pěti oxidačních zdobených výdutích se vyskytuje vývalková šroubovice. Z okrajů nádob pochází 22 fragmentů (obr. 14), mezi kterými zcela dominují vysoká i nízká prožlabená okružá a jejich části (16 kusů). Po jednom kusu se vyskytují okraje ovalené a protažené. Tři fragmenty okrajů pak, vzhledem k výrazné korozi povrchu, nelze blíže hodnotit. Jeden z nalezených okrajů patří větší misce, jeden ze zlomku výduti patrně většímu rendlíku. Ke dnům keramických nádob náleží celkem 8 zlomků. V osmi případech nesou dna stopy podsýpky, jeden zlomek nelze, vzhledem ke korozi jeho povrchu, hodnotit. Poměr oxidačního a redukčního výpalu dosahuje v případě den poměru 8 : 2. Velikost nalezených fragmentů kolísá v rozmezí 0,7–12 cm. Pouze dva nalezené zlomky pochází ze stěn kachlů patrně s pravouhlým ústím. Asymetrická tažená ucha jsou v souboru zastoupena pouze jediným zlomkem. Čtyři keramické zlomky nesou stopy velmi výrazného očazení.

Samostatnou pozornost si pak zaslouží jemný, velice kvalitní, v oxidačním prostředí vypálený fragment keramiky o velikosti 1 x 2 cm, opatřený na vnější straně hladkou olovnatou glazurou žlutookrové barvy. Z hlediska morfologie se jedná o zlomek výduti velmi malého keramického tvaru, který lze v rámci lokality považovat, s ohledem na soudobou „běžnou“ keramickou produkci v této oblasti, za zcela nepochybný import (obr. 15).

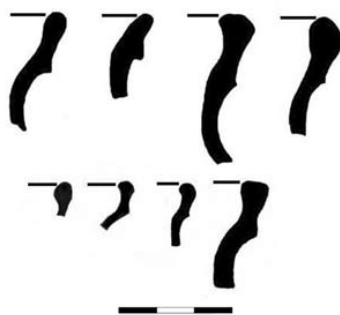
Velikost keramických fragmentů nalezených převážně v jihozápadním svahu pod horní hranou hradního areálu víceméně koresponduje s tímto nálezovým kontextem.

Obr. 13: Čejchanov okr. Praha-východ. Rekonstrukce hradu podle T. Durdíka (1980). Kresba P. Chotěbor.

Obr. 15: Čejchanov okr. Praha-východ. Detail zlomku glazované, patrně importované keramiky. Měřítko představuje 3cm. Foto autor.

Obr. 14: Čejchanov okr. Praha-východ. Výběr okrajů získaných při povrchových sběrech v roce 2008. Měřítko představuje 3 cm. Kresba autor.

Větší fragmenty se do tohoto prostoru mohly za určitých podmínek dostat v souvislosti s „odklížením“ odpadu. Drobné fragmenty by snad bylo možné dávat spíše do souvislosti s erozními procesy krátce po zániku hradu. Rovněž však nelze vyloučit ani možnost, že nalezená kolekce artefaktů pochází z archeologických vrstev narušených erozními procesy. Informace o charakteru a utváření povrchu a původu povrchového souboru nálezů pocházejících z prostoru severozápadní hrany hradní dispozice a svahu pod ní by mohl přinést pouze další archeologický výzkum.

Kromě keramiky byly při povrchovém sběru nalezeny 3 zlomky vypálené mazanice o velikosti 2–4 cm, přičemž jeden ze zlomků vykazuje na jedné straně vyhlazení. Lze jej tak s jistou dávkou opatrnosti interpretovat jako fragment povrchově upraveného omazu nejspíše dřevěné konstrukce. Recentní a subrecentní aktivity v prostoru hradu dokládá jeden zlomek porcelánového talíře a úlomek hnědou glazurou polévaného novověkého kachle.

Nalezenou kolekci artefaktů dále doplňuje jedna celá a jeden fragment lastury velevruba a jeden odštěpek do kategorie kuchyňského odpadu spadající kosti většího savce, patrně prasete.

Hrad Čejchanov v rámci soudobé hradní produkce

Význam výzkumu hradu nespočívá pouze v získání zásadního kalibračního souboru středověké keramiky a kolekce dalších artefaktů dokumentujících hmotnou kulturu středověkého šlechtického hradu 14. a počátku 15. století, ale také v jeho nezastupitelné pozici v rámci vývoje české hradní architektury. Z hlediska typologického třídění (k typologii hradů např. DURDÍK, Tomáš, 1976; DURDÍK, Tomáš, 1988; DURDÍK, Tomáš, 1998) představuje hrad Čejchanov jednodušší variantu hradu donjonového typu, typickou pro první polovinu 14. století. Tento typ se objevuje na našem území okolo roku 1300. Hrad Čejchanov zbudovaný před rokem 1318 se tak řadí k nejstarším realizacím tohoto hradního typu.

Závěr a diskuse

Nové geodetické zaměření hradu významnou měrou přispívá k řešení v rámci výzkumného záměru kladených otázek spojených s problematikou hodnocení a interpretace předhradí vrcholně až pozdně středověkých hradů v Čechách a jejich bezprostředního hospodářského zázemí. Povrchovým sběrem získaný keramický materiál významně doplnil kolekci keramiky získanou T. Durdíkem při sondáži v roce 1974, přičemž nově získaná kolekce keramického materiálu vykazuje prakticky tytéž znaky. Nově pořízená dokumentace hradu však nebude sloužit pouze pro potřeby řešení konkrétních, v rámci výzkumného záměru kladených otázek, ale bude dále využitelná v oblasti archeologické památkové péče. Stav hradního areálu je možné díky neobyčejné péči pracovníků Školického střediska AČR na Komorním hrádku hodnotit jako setrvalý. Význam Čejchanova tak v současné době nespočívá pouze v jeho nezastupitelné pozici v rámci geneze

středověkého hradu na našem území a v potenciální další možnosti získání cenných kalibračních keramických souborů ze 14. a počátku 15. věku, ale také v existenci mnoha relativně neporušených archeologických situacích uchráněných nájezdů novodobých hledačů pokladů a jiných vandalů.

Poděkování

Naše poděkování patří pracovníkům Školiciho střediska Ministerstva obrany na Komorním hrádku, zvláště pak plk. Ing. P. Voburkovi a pplk. P. Rusnákovi, bez kterých by byla dokumentace objektu ležícího částečně ve vojenském prostoru jen těžko možná.

Příspěvek vznikl s podporou výzkumného záměru „Opomíjená archeologie“ (MSM 4977751314) a grantu „Hledání konkrétních archeologických struktur“ GA ČR 404/08/H007.

Seznam použité literatury:

BAIERL, Petr (2010): Nebezpečí detektorů. Hláska roč. XXI: 12–13.

ČÍŽEK, J. (1959): Plánek hradu který je součástí sbírky pláneků hradů a tvrzí v Čechách, uložené v archivu NZ ARÚ AV ČR v. v. i. v Praze.

ČIŽMÁŘ, Milan 2006: Detektor ano, nebo ne? Archeologie a detektory kovů. Archeologické rozhledy LVII: 284–289.

DURDÍK, Tomáš (1976): Nástin vývoje hradů na Podblanicku a v dolním Posázaví, Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 1: 117–137.

DURDÍK, Tomáš (1977a): Chocerady, hrad Čejchanov, okr. Benešov, BZO 1974, 60–61.

DURDÍK, Tomáš (1977b): K chronologii obytných věží českého středověkého hradu – Zur Chronologie der Wohnturme tschechischer mittelalterlicher Burgen. Archaeologica historica 2: 221–228.

DURDÍK, Tomáš (1980): Povrchový průzkum a zjišťovací výzkum hradu Čejchanova. Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 20: 251–272.

DURDÍK, Tomáš (1981): Problematika výzkumů hradů v Čechách – Zur Problematik der Burgenforschung in Böhmen. Archaeologia historica 6: 7–17.

DURDÍK, Tomáš (1998): Hradý kastelového typu 13. století ve střední Evropě. Praha.

DURDÍK, Tomáš (1984): České Hradý. Český Těšín.

DURDÍK, Tomáš (2000): Ilustrovaná encyklopedie českých hradů. Praha.

DURDÍK, Tomáš (2008): České hradý. Druhé, upravené vydání. Praha.

KUNA, Martin (1994): Archeologický výzkum povrchovými sběry. Zprávy ČAS, Supplément 23. Praha.

KUNA, Martin a kol. (2004): Nedestruktivní archeologie – Non-Destructive Archaeology. Praha

KUNA, Martin (2006): Detektory kovu v archeologii. Archeologické rozhledy LVII: 323–328.

PROFOUS, Antonín (1949): Místní jména v Čechách, jejich vznik, význam a změny II. Praha.

PROFOUS, Antonín a Jan SVOBODA (1957): Místní jména v Čechách, jejich vznik, význam a změny IV. Praha.

SEDLÁČEK, August (1927): Hradý, zámky a tvrze Království českého 15. Praha.

SMRŽ, Zdeněk (2006): Archeologové, mrcasníci a detektoráři. Archeologické rozhledy LVII: 321–323.